Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio duodecima in qua commissarii ad Iohannem papam fecerunt relationem et lata fuit sententia diffinitiva contra ipsum

urn:nbn:de:bsz:31-313501

ſponſũ fuit.placet.quibꝰ ſic pactis idem Andreas electꝰ Poſna-
nieñ.quoddã decretũ ꝑ approbatiõe ſcripturarũ ⁊ deputationis
legebat ⁊ publicabat cuiꝰ tenor ſequit̃ ⁊ eſt talis.

Decretũ deputationis notariorũ.

Item cõſtituit ⁊ deputat et ordinat dicta ſãcta synodꝰ ꝑ
q̃libet natione vnũ ꝓthonotariũ videlꝫ ꝑ natione
gallicana Johẽm de Trembleyo .Pro natiõe italica Jacobum
Podin de Janua.Pro natione germanica Hermãnuꝫ dwerck.
Pro natiõe anglicana Thomã Pltñ.

Item notarios nationũ.videlꝫ ꝑ natiõe gallicana Mi-
chaelẽ Bolſonis.⁊ Johẽꝫ Girandi.Pro natõe ita
lica Bartholomeũ de Gnoſtis ⁊ Johẽm Azel.Pro germanica
natiõe Sũpertũ fabri ⁊ Giſeleũ fonentẽ.Et ꝑ natiõe anglicana
Guilhelmũ Porezell .q̃bꝰ dat auctoritatẽ ⁊ plenariã ꝑtãtem oĩa
⁊ ſingula ĩ ſacro pñti Cõſtãtieñ.ꝯcilio dicta acta actitata ꝓmul-
gata lecta petita ⁊ oĩa alia q̃cũq; geſta ⁊ facta:⁊ oĩa q̃cũq; ĩ poſte-
rũ dicẽda agẽda actitãda ꝓmulgãda publicãda legẽda petẽda:⁊
q̃cũq; ĩ.⁊ ꝑ dicto ſacro ꝯcilio:⁊ ad dictũ ſacrũ ꝯciliũ quomodoli
bet ꝑtinẽtia faciẽda ꝑagenda ĩ formã publicã redigẽdi ⁊ al's con
ſcribẽdi:approbatq; dicta ſãcta synodus oĩa ⁊ ſingula ꝑ ipos ꝓtho-
notarios ⁊ notarios in dicto ſacro ꝯcilio.⁊ ad ipm ſacrũ ꝯciliuꝫ
q̃modolibet ꝑtinẽtia ꝯſcripta ⁊ tã in publicã formã q̃; alias ĩ ſcri
ptis ſeu actis quomodocũq; redacta vſq; nũc ſub q̃buſcũq; ver-
bis ꝑ dictũ ſacrũ ꝯciliũ fuerint ſtatuta decreta ordinata ꝓnũcia-
ta ⁊ quomodolibet diffinita.quo decreto lecto fuit petitũ ꝑ ꝓcu-
ratorẽ an placeret put ꝓnũciatũ extitit:fuitq; reſpõſũ ꝑ p̃ſidẽtem
ſeſſionis hmõi et etiã q̃ttuor p̃ſidentes q̃ttuor nationũ .et deinde
ꝑ totius synodi ſuppoſita ꝑ v̾bum:placet.

Seſſio duodecima in q̃ cõmiſſarij ad Johẽꝫ papã fecerunt
relationẽ ⁊ lata fuit ſententia diffinitiua ꝯtra ipm.

Die mercurii.xxix.mẽſiſ
Maij.ſup̃dicti fuit ſeſſio general' ĩ eccl'ia maiori Con-
ſtãtieñ.in q̃ p̃ſidebat reuerẽdiſſimꝰ pr̃ dñs Johẽs eps

Seſſio XII

Hoſtieñ. cardialis viuarieñ. pñte ſereniſſimo ꝑncipe Sigiſmũ-
do romañ. rege inſigniꝭ regalibꝫ cũ ſuis nobilibꝫ i eiſdẽ ſibi ful
entibꝫ fuit decãtatuꝫ officiũ miſſe de ſpũſãcto ꝑ dñm patriarchã
antiocenũ. quo cõpleto dicebant letanie ⁊c. vt moris ẽ. Quibꝰ
ꝑactis fuit facta relatio a legatiſ ⁊ nũciꝭ miſſis ad Johẽm papã
ꝑ organũ dñi Johis epi vaureñ. queadmodũ articlis ⁊ atteſtã-
tiõibꝰ ꝯtẽtis i ꝓceſſu ſacri Cõſtãtieñ. ꝯcilij ꝯ ipm dñm Johẽꝫ pa
pã eidẽ exhibitiſ offerẽdo ex ꝑte ꝯcilij ipius ſi qd vellet opponere
qð libere poſſet. Itẽ intimato eidẽ termio ad ꝓferẽdũ ſniaꝫ qð re
ſpondiſſet vbo ſe ꝓ dei eccl'ia ⁊ eiꝰ vnione plura feciſſe etiaꝫ añq̃
fuiſſet in papã aſſũptꝰ ⁊ añ dicti ꝯcilij Cõſtantieñ. inchoatõeꝫ in
q̃ etiã obtulit liberã papatꝰ ſui ceſſionẽ: ⁊ ꝙ turpiter inde receſſe-
rat bene recognoſcebat. maluiſſetqꝫ illa die ſine aĩe ſue ꝑiudicio
mortuꝰ eſſe q̃ ita turpiter ſe receſſiſſe. ꝙqꝫ ꝯ ꝓceſſũ ſacri ꝯcilij nul
lam defenſionẽ facere volebat: ſꝫ prout ꝑ cedulaꝫ ſua manu ſub-
ſcriptã datã cardinalibꝫ q̃ ad eũ venerãt ꝯtinebãt: vouebat ⁊ ꝑ-
ſentialiter ꝓmittebat ſtare ac ſe in oĩbꝫ ꝯformare omĩ ordinatiõi
declaratiõi ⁊ determinatiõi dicti ſacri ꝯcilij: ac inſuꝑ omnimodũ
ꝓceſſũ ꝑ idẽ cõcilium ꝯ eundẽ habitũ ratificabat aſſerẽs ꝙ nõ ali-
ter voluit ꝓdictis articulis reſpõdere: affirmãs ꝯciliũ Cõſtãtieñ.
ſãctiſſimũ eẽ errareq; nõ poſſe. ac cõcilij Piſani ꝯtinuatiuũ. ⁊ ꝙ
ipi ſacro Cõſtãtieñ. ꝯcilio nũq̃ ꝯtradicere vellet. etiã ſi in Bono
nia aut al's quouis loco ſi magiſ accepto ꝑſonalit' iã eſſet cũ id ſi
bi minꝰ nõ eẽt q̃ publice fateri ſe i papatu nullũ ius hr̃e. De ſnĩa
aũt ferenda qð ſũme ſibi placeret vt q̃citò lata eidẽ referret: quã
omĩ reuerẽtia etiã cũ birreti ſui depoſitiõe reciperet et eã q̃ntũ in ſe
foret cõfirmaret ratificaret approbaret ⁊ emulgaret ꝓut dictũ ꝓ-
ceſſũ ac oĩa ꝯ ipm in ꝯcilio geſta extũc ratificabat aꝓbabat ⁊ cõ
firmabat ꝓmittebatqꝫ ꝯ ea ſe aliq̃ proceſſu tp̃is non venire. Pre
dicta relatiõe cõpleta reuerẽdus pr̃ dñs eṕs Atrebateñ. legebat
ſniaꝫ diffinitiuã ꝯtra Johẽm papã. xxiij. ac ꝯſtitutiões quaſdaꝫ
quoꝝ tenores ſequunt' hoc modo.

Q nõ procedatur ad electionẽ pape ſi ꝯtingat
ſedem vacare ſine expreſſo ꝯſenſu ꝯcilij.

Sacroſancta generalis Con-

ſtantieñ. ſynodus eccl'iam catholicam repſentans ad extirpatio-
nem pſentis ſciſmatis ⁊ erroris eccl'ieq; reformationez in capite
⁊ in membris faciendā in ſpūſancto legitime cōgregata ad facili-
us ⁊ liberius ⁊ vtili⁹ vnio. ne eccl'ie ꝯſequendā pronunciat decer-
nit ſtatuit ⁊ ordinat vt ſi cōtingat ſedem apl'icam quouis modo
vacare in pma vacatiōe ad electiōem futuri ſūmi pōtificis nullo
modo procedat' ſine deliberatiōe ⁊ ꝯſenſu huius ſacri generalis
ꝯcilij: ⁊ ſi ꝯtrariū fieret ſit ipo facto irritū ⁊ inane auctoritate di-
cti ſacri ꝯcilij: nulluſq; electū ꝯ h decretū in papā recipiat nec il-
li vt pape quomodolibet adhereat vel obediat ſub pena funto-
rie dicti ſciſmatis ⁊ maledictiōis eterne. puniantq; hoc caſu eli-
gentes ⁊ electus ſi ꝯſentiat ac illi adherentes penis p hoc ſacrū
ꝯciliū ordinādis. Suſpēditq; dicta ſācta ſynodus p bono vnio-
nis eccl'ie oīa iura poſitiua etiā in ꝯcilijs generalib⁹ edita et ipo-
rum ſtatuta ordinatiōes ꝯſtitutiones ⁊ ꝯſuetudines piuilegia q-
buſcūq; cōceſſa et penas ꝯtra quoſcūq; editas incōtrū effectū di-
cti decreti impedire poſſent quoquo modo.

Sentētia diffinitiua ꝯtra Johez papā. xxiij.

In nomie ſācte et indiuidue

trinitatis pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti amē. Sacroſācta general' ſyno-
dus Conſtantieñ. in ſpūſancto legitime cōgregata: inuocato xpi
noīe ſolū deū p oculis habēs viſis articulis in hac cauſa ꝯ dn̄m
Johem papā. xxiij. formatꝭ ⁊ oblatis ac pbatiōib⁹ eorūdē factis
eiuſdē ſubmiſſiōe ſpōtanea vna cū toto pceſſu hui⁹ cauſe habita
matura deliberatōe ſup eiſdē p hāc ſententiā diffinitiuaz quā fert
in his ſcriptis pronūciat decernit ⁊ declarat receſſū p pfatum do-
minū Johanne papā. xxiij. ab hac ciuitate Conſtantieñ. ⁊ dicto
ſacro Conſtañ. concilio generali clamdeſtine ⁊ de nocte hora ſu-
ſpecta in habitu diſſimilato ⁊ indecenti factum fuiſſe ⁊ eſſe illici-
tum eccl'ie dei ⁊ dicto cōcilio notorie ſcādaloſū. pacis ⁊ vnionis
eccleſie turbatiuū ⁊ impeditiuū: ſciſmatis inueterati nutritiuū a
voto promiſſorum ⁊ iuramento p ipm dn̄m Johem papā deo ⁊
eccl'ie ⁊ huic ſacro ꝯcilio pſtitis dirimatiuū. ipmq; dn̄m Johem
ſymoniacū notoriū bonorūq; ⁊ iuriū nedū romañ. ſ; aliaꝝ eccl'i-
arū pluriū. ⁊ alioꝝ locorū piorū dilapidatorē notoriū: malumq;

ſpiritualiũ ꝛ temporaliũ eccl'ie adminiſtratorem ꝛ diſpenſatorem
fuiſſe ꝛ eē ſuis deteſtabilib' inhoneſtꝭ vita ꝛ morib' eccl'iaꝫ dei et
ꝑpl'm chriſtianũ notorie ſcādalizātē añ ei' aſſũptiōeꝫ ad papatũ ꝛ
poſt vſqꝫ ad iſta tēpora, ipm̄qꝫ ꝑ p̄miſſa eccl'iaꝫ dei ꝛ populũ chri
ſtianũ notorie ſcandalizaſſe et ſcādalizare: poſtqꝫ monitiōes debi
tas ꝛ charitatiuas iteratꝭ et crebris vicib' eidem factas i p̄miſſis
malis ꝑtinaciter ꝑſeueraſſe ſeqꝫ ex h̄ notorie incorrigibilē reddi-
diſſe ipſũqꝫ ꝓpt̄ p̄miſſa ꝛ alia crimia in ꝓceſſu dicte cauſe ꝯ eũ de-
ducta ꝛ ꝯtenta tāqꝫ indignũ ꝛ inutilē ꝛ dānoſũ a papatu et omni
ei' adminiſtratiōe ſpũali ꝛ tēporali amouēdũ: priuandũ: ꝛ deponen
dũ fore. Et cũ dicta ſancta ſynodus amouet priuat ꝛ deponit vni
uerſos ꝛ ſingulos chriſticolas cuiuſcũqꝫ ſtat' dignitatis vel ꝯdi
tionis exiſtāt: ab ei' obediētia fidelitate ꝛ iuramēto abſolutos de
clarādo, inhibēdo iſup vniuerſis chriſtifidelib' ne eũ dēvt p̄mittit
a papatu ſic depoſitũ de cetero i papā nominēt: aut illi tāqꝫ pa pe
adhereāt: ſeu quoq̄ mō obediāt. Et nihilomin' ex certa ſcia et de
plenitudie ptātis ſupplet dicta ſynodus ſcꝫ oēs ꝛ ſingl'os defect'
ſi qui forſan i p̄miſſis aut aliquo p̄miſſorum interuenerunt eũqꝫ
ad ſtādũ ꝛ morādũ i aliq̄ bono loco ꝛ honeſto ſub cuſtodia tuta
ſereniſſimi ꝑncipis dñi Sigiſmũdi Ro. ꝛ Hũgarie ꝛc. regꝭ vni-
uerſalis eccl'ie aduocati: ꝛ defenſoris deuotiſſimi noīe dicti ſacri
general' ꝯcilij q̄diu dicto ſacro cōcilio generali ꝓ bono vnionis
eccl'ie dei videbit ꝯdēnandũ fore: ꝛ eadē ſnīa ꝯdēnat alias ꝓ po pe
nas q̄ ꝓ dictꝭ crimib' ꝛ exceſſib' inferri deberēt iuxta canonicas ſā
ctiōes dictũ ꝯciliũ arbitrio ſuo reſeruat declarandas ꝛ infligen-
das ſ'm q' rigor iuſticie vel miſcōie ratio ſuadebit.

Qđ neuter ꝯtendentiũ reeligat in papā.

Item Statuit decernit ꝛ ordinat dicta ſācta ſynodus ꝓ
bono vnionis eccl'ie dei q' nullo vnq̄ꝫ tempore re-
eligat in papā domin' Balthesar Coſſa nuper Johannes papa
xxiij. nec Angel' Corrario Gregori' xij. nec Petr' de luna, Bñdi
ct' xiij. i ſuis obediētijs ſic noīati. et ſi ꝯ'riũ fieret id ſit ipſo facto
irritũ ꝛ inane: null' qꝫ cuiuſcũqꝫ dignitatꝭ vel p̄eminētie, etiā ſi im
periali: regali: cardinalat' vel pōtificali dignitate p̄fulgeat eis vel
eorũ alteri ꝯtra hoc decretũ nullo vnq̄ꝫ tēpore obediat ſeu adhere
at ſub pena fautorie dicti ſciſmatꝭ ꝛ maledictiōis eterne ad q̄s ꝯ

p̄ſumptores ſi qui in poſterũ fuerint etiaꝫ cũ inuocatione brachij ſecularis ⁊ alijs rigide ꝓcedat̃. Datum Conſtañ. ꝓuincie Maguntiñ. in ſeſſione publica in maiori eccl'ia ſolēniter celebrata die mercurij. 29. menſis Maij. Anno dñi. M.cccc.xv. Inditiōe. 8.

Pro iudicibꝫ ꝙ vocent̃ p̄lati abſentes.

Item decernit dicta ſancta ſynodus ꝙ quattuor gñales iudices deputati debeant vocare p̄latos abſentes ad ſynodũ ⁊ punire nõ venientes ꝑut eis de iure ⁊ ſm deũ videbitur expedire. Datum ⁊c̃.

Quibꝫ ſic vt p̄mittit̃ lect̄ dñs Johes Eps hoſtieñ. p̄ſidens ꝓpoſuit ꝙ ſi aliquis eſſet ibidē p̄ñs dicte ſniē diffinitiue ꝯdicere volens ſeu eius ꝓñũciationē ſurgeret ⁊ diceret ⁊ in caſu q̄ nõ dixerit habebit̃ talis ꝓ ꝯſentiēte Tũc nemīe rñdēte ſiue loquēte: ipe dñs hoſtieñ. hũit rñdere noīe collegij cardinaliũ ꝙ placꝫ. Deinde ipi cõmiſſarij in ambone q̄libꝫ ꝓ natōe ſua vicꝫ Johes p̄ītarcha antiochenus ꝓ natiōe gallicana. Nicolaus Moſburgeñ. ꝓ germanica Anthonius ep̄us Concordieñ. ꝓ natione italica. Et patricius ꝓ natione anglica placet reſponderũt.

Seſſio tredecima.

Je ſabbati quindecima menſis Junij anno a natiuitate dñi. M.cccc.xv. Inditione. viij. ſeſſio generalis in eccl'ia maiori Conſtantieñ. in qua fuit cantatũ officium miſſe de beata virgine maria ꝑ Reuerendũ p̄rem dñm Johannem luthonuſteñ. Quo completo legebantur letanie ⁊c̃. more aliarum ſeſſionũ p̄ñte ibideꝫ sereniſſimo ꝑncipe. F. Romanũ ⁊ hungarie ⁊c̃. rege. Preſidebat in eadē ſeſſiōe Reuerendiſſimus p̄r dñs Johes eps Hoſtieñ. cardinal' viuarieñ. Ex deputatione ꝓ ipſius ſynodi archieps Mediolañ. legebat q̄ſdā ordinatiōes ⁊ decreta de cetero in romana eccleſia tenenda ⁊ obſeruanda q̄rũ tenores inferius ſequunt̃ in hũc modũ.

In noīe ſancte ⁊ indiuidue trinitatis p. ⁊ fi. ⁊ ſſ. Amen Cum in nõnullis mũdi ꝑtibꝫ q̄daꝫ temerarie aſſerere p̄ſumāt ꝑpl'm xp̄ianũ debere ſacr̃m eucharistie ſub vtraqꝫ panis ⁊ vini ſpē ſuſcipe ⁊ nõ ſolũ ſub ſpē panis ſed etiā ſub ſpē vi